

OBSAH

Úvodem	---	13
I. O JAZYCE OBECNĚ	---	15
1. O mluveném jazyce (Doh)	---	15
1.1 Celonárodní jazyk (Sch)	---	17
1.1.1 Spisovný jazyk	---	17
1.2 Norma, úzus, kodifikace	---	18
1.2.1 Norma	---	18
1.2.2 Kodifikace	---	18
1.3 Vlastnosti normy	---	19
1.4 Ortoepie	---	19
1.5 Ortofonie	---	20
1.6 Nářečí	---	20
1.7 Slang	---	21
1.8 Argot	---	21
2. Jazyk psaný (Sch)	---	22
2.1 Pravopis	---	22
2.2.1 Český pravopis	---	22
2.2.2 Francouzský pravopis	---	23
2.3 Inventář grafémů	---	24
2.4 Fonetická transkripce (Doh)	---	25
II. FONETIKA A FONOLOGIE	---	29
1. Fonetika (Sch)	---	29
2. Fonologie (Sch)	---	31
2.1 Foném, hláska	---	32
2.2 Inventář fonémů	---	32
2.2.1 Varianta	---	32

2.2.2	Fakultativní varianty	---	33
2.3	Distinktivní vlastnosti	---	33
2.3.1	Protiklad privativní	---	33
2.3.2	Protiklad graduální	---	33
2.3.3	Protiklad ekvipolentní	---	34
2.3.4	Protiklady dvoučlenné a vícečlenné	---	34
2.3.5	Protiklad proporcionální a izolovaný	---	34
2.3.6	Protiklad bilaterální	---	34
2.4	Korelace. Korelační příznak. Porovnávací základ	---	34
2.4.1	Neutralizace fonologických protikladů	---	35
2.4.1.1	Asimilace fonologického protikladu	---	35
2.4.1.2	Disimilace fonologického protikladu	---	35
2.4.2	Fonologizace, defonologizace	---	35
2.4.3	Hraniční signál	---	35
2.4.4	Prozodická fonologie	---	36
III. PRODUKCE, PERCEPCE A AKUSTICKÁ PODSTATA ŘEČI			---
1. Řeč (Sch)			---
1.1	Ústrojí respirační (dechové)	---	38
1.2	Ústrojí fonační (hlasové)	---	39
1.3	Ústrojí artikulační (modifikační)	---	40
1.3.1	Dutina hrdelní	---	40
1.3.2	Dutina ústní	---	40
1.3.2.1	Rty	---	40
1.3.2.2	Zuby	---	41
1.3.2.3	Dásně	---	41
1.3.2.4	Tvrdé patro	---	41
1.3.2.5	Měkké patro	---	41
1.3.2.6	Jazyk	---	41
1.3.2.7	Čelisti	---	42
1.3.3	Dutina nosní	---	43
1.4	Sluchové ústrojí	---	43
1.4.1	Zevní ucho	---	43
1.4.2	Střední ucho	---	43
1.4.3	Vnitřní ucho	---	43
2. Tvorba a podstata hlásek (Doh)			---
2.1	Samohlásky a souhlásky	---	43
2.1.1	Samohlásky	---	44
2.1.2	Polosouhlásky	---	45
2.1.3	Souhlásky	---	45
2.2	Akustické vlastnosti hlásek	---	49

IV. FRANCOUZSKÁ VÝSLOVNOST A JEJÍ ROZVRSTVENÍ	---	57
1. Počátky francouzského jazyka (Sch)	---	57
2. Francouzština v současnosti (Sch)	---	58
2.1 Pařížská francouzština	---	59
2.2 Standardní francouzština	---	59
2.3 Nářečí	---	59
3. Francouzština za hranicemi Francie (Sch)	---	60
4. K charakteristice současné francouzské výslovnosti (Doh)	---	61
4.1 Styl <i>recherché</i> , <i>moyen</i> , <i>familier</i>	---	61
4.1.1 Styl <i>recherché</i>	---	62
4.1.2 Styl <i>moyen</i>	---	62
4.1.3 Styl <i>familier</i>	---	63
4.2 Pravidla současné francouzské kultivované výslovnosti	---	65
4.2.1 Výslovnostní slovníky	---	66
4.2.2 A. Lerond, <i>Dictionnaire de la prononciation</i>	---	67
4.2.3 A. Martinet – H. Walterová, <i>Dictionnaire de la prononciation française dans son usage réel</i>	---	67
V. FRANCOUZSKÝ HLÁSKOVÝ SYSTÉM	---	71
1. Výslovnost francouzských samohlásek (Doh)	---	72
1.1 Dělení francouzských samohlásek	---	74
1.2 Měkký hlasový začátek	---	75
1.3 Délka francouzských samohlásek	---	75
1.4 Desonorizace samohlásek	---	77
2. Samohlásky ústní (Doh)	---	77
2.1 Samohlásky [i] – [y] – [u]	---	77
2.1.1 Samohláska [i]	---	77
2.1.1.1 Grafické označení	---	79
2.1.2 Samohláska [y]	---	80
2.1.2.1 Grafické označení	---	80
2.1.3 Samohláska [u]	---	81
2.1.3.1 Grafické označení	---	82
2.2 Samohlásky E – Ě – O	---	84
2.2.1 Protiklad otevřenosti a zavřenosti	---	84
2.2.2 Postavení přízvučné a nepřízvučné	---	85
2.2.2.1 Postavení přízvučné	---	85
2.2.2.2 Postavení nepřízvučné	---	86

2.2.3	Samohláska E : [e], [ɛ]	---	87
2.2.3.1	Grafické označení	---	88
2.2.3.2	E v přízvučném postavení	---	88
2.2.3.3	E v nepřívzučném postavení	---	90
2.2.4	Samohláska Œ : [ø], [œ]	---	92
2.2.4.1	Grafické označení	---	94
2.2.4.2	Œ v přízvučném postavení	---	94
2.2.4.3	Œ v nepřívzučném postavení	---	95
2.2.5	Samohláska O : [o], [ɔ]	---	97
2.2.5.1	Grafické označení	---	98
2.2.5.2	O v přízvučném postavení	---	98
2.2.5.3	O v nepřívzučném postavení	---	100
2.3	Samohláska A : [a], [ɑ]	---	104
2.3.1	Protiklad předního a zadního A	---	104
2.3.2	Grafické označení	---	106
2.3.3	A v přízvučném postavení	---	106
2.3.4	A v nepřívzučném postavení	---	108
2.4	Samohláska <i>e caduc</i>	---	109
2.4.1	Grafické označení	---	111
2.4.2	<i>E caduc</i> na začátku rytmické skupiny	---	111
2.4.3	<i>E caduc</i> uprostřed rytmické skupiny	---	112
2.4.4	<i>E caduc</i> v koncové slabice slova	---	113
2.4.5	<i>E caduc</i> v několika po sobě následujících slabikách	---	114
3.	Samohlásky nosové (<i>Doh</i>)	---	115
3.1	Opozice	---	115
3.2	Kvantita nosových samohlásek	---	116
3.3	Samohláska [ɛ̃]	---	117
3.3.1	Grafické označení	---	118
3.4	Samohláska [ɑ̃]	---	119
3.4.1	Grafické označení	---	120
3.5	Samohláska [õ]	---	121
3.5.1	Grafické označení	---	122
3.6	Samohláska [œ̃]	---	123
3.6.1	Grafické označení	---	124
4.	Francouzské polosouhlásky (<i>Doh</i>)	---	128
4.1	Polosouhláska [j]	---	128
4.1.1	Grafické označení	---	128
4.2	Polosouhláska [ɥ]	---	129
4.2.1	Grafické označení	---	130
4.3	Polosouhláska [w]	---	130
4.3.1	Grafické označení	---	130

5.	Výslovnost francouzských souhlásek (<i>Doh</i>)	---	135
5.1	Rozdělení souhlásek	---	137
5.1.1	Souhlásky závěrové	---	137
5.1.2	Souhlásky úžinové	---	138
5.2	Protiklad znělosti ve francouzském souhláskovém systému	---	138
5.3	Asimilace souhlásek	---	139
5.3.1	Desonorizace	---	139
5.3.2	Sonorizace	---	139
5.4	Zdvojení souhlásek – geminace	---	140
6.	Souhlásky závěrové (<i>Doh</i>)	---	140
6.1	Souhlásky závěrové ústní	---	140
6.1.1	Souhlásky bilabiální	---	140
6.1.1.1	Souhláska [p]	---	141
6.1.1.2	Souhláska [b]	---	141
6.1.2	Souhlásky alveodentální	---	142
6.1.2.1	Souhláska [t]	---	142
6.1.2.2	Souhláska [d]	---	144
6.1.3	Souhlásky velární	---	145
6.1.3.1	Souhláska [k]	---	146
6.1.3.2	Souhláska [g]	---	149
6.2	Souhlásky závěrové nosové	---	151
6.2.1	Souhláska [m]	---	152
6.2.2	Souhláska [n]	---	153
6.2.3	Souhláska [ɲ]	---	154
7.	Souhlásky úžinové (<i>Doh</i>)	---	155
7.1	Souhlásky labiodentální	---	155
7.1.1	Souhláska [f]	---	155
7.1.2	Souhláska [v]	---	157
7.2	Souhlásky prealveolární	---	158
7.2.1	Souhláska [s]	---	158
7.2.2	Souhláska [z]	---	162
7.3	Souhlásky postalveolární	---	163
7.3.1	Souhláska [ʃ]	---	164
7.3.2	Souhláska [ʒ]	---	165
7.4	Likvidy	---	166
7.4.1	Souhláska [l]	---	166
7.4.2	Souhláska [r]	---	168
8.	Grafický znak <i>h</i> (<i>Doh</i>)	---	170

1.	Spojování hlásek do větších celků (<i>Doh</i>)	--- 174
1.1	Asimilace konsonantů	--- 175
1.2	Koartikulace	--- 176
1.3	Vokalická harmonie	--- 177
2.	Návaznost samohlásek a souhlásek (<i>Doh</i>)	--- 177
2.1	Návaznost samohlásek	--- 178
2.2	Spojení souhláska + samohláska. Liaison	--- 179
2.2.1	Typy liaison	--- 180
2.2.1.1	Povinná liaison	--- 180
2.2.1.2	Fakultativní liaison	--- 181
2.2.1.3	Zakázaná liaison	--- 182
3.	Prozódie a prozodické jednotky (<i>Doh</i>)	--- 182
3.1	Funkce prozódie ve francouzské promluvě	--- 185
3.1.1	Integrační funkce	--- 185
3.1.2	Emfatická a expresivní funkce – vyjádření emocí, postojů mluvčího	--- 186
3.1.3	Syntaktická a segmentační funkce	--- 187
3.1.4	Distinktivní funkce	--- 188
4.	Slabičné dělení (<i>Doh</i>)	--- 189
4.1	Slabika	--- 190
4.2	Základní principy slabičného dělení	--- 191
4.3	Slabika a <i>e caduc</i>	--- 191
5.	Rytmické skupiny (<i>Doh</i>)	--- 192
5.1	Slovo	--- 192
5.2	Delimitace slov uvnitř rytmičké skupiny	--- 193
5.3	Rytmičká skupina a přízvuk	--- 194
6.	Přízvuk (<i>Doh</i>)	--- 194
6.1	Funkce přízvuku	--- 195
6.2	Přízvuk a větná stavba	--- 196
6.2.1	Přízvuk a rytmičká skupina	--- 199
6.3	Typy přízvuků	--- 200
6.3.1	Pravidelný francouzský přízvuk	--- 200
6.3.2	Accent d'insistance	--- 201
7.	Pauza (<i>Doh</i>)	--- 203
8.	Intonace (<i>Doh</i>)	--- 204

8.1	Intonační modely	---	204	
8.2	Schematické znázornění intonace základních typů vět	---	205	
8.2.1	Věta oznamovací	---	205	
8.2.2	Věta tázací	---	206	
8.2.3	Věta rozkazovací a zvolací	---	208	
8.3	Pierre-R. Léon: Aspects phonostylistiques des niveaux de langue (text k nahrávce)	---	208	
9.	Prozódie a postoje (<i>Doh</i>)	---	210	
VII. TRANSKRIBOVANÉ TEXTY (<i>Doh</i>)			---	213
Slovníček fonetických a lingvistických termínů (<i>Sch</i>)			---	217
Seznam literatury (<i>Doh</i>)			---	231
Seznam vyobrazení (<i>Doh</i>)			---	235